

Φωνή της Πάρου

Εβδομαδιαία
πολιτική
εφημερίδα
Πάρου
Αντιπάρου

Παρασκευή 5 Ιουλίου 2019 | Φύλλο 502 | www.fonitisparou.gr

Σημαντικό διεθνές συνέδριο αρχαιολογίας στην Πάρο

» σελ. 8-9

ΠΑΡΟΣ = BLUE STAR FERRIES

 Blue Star Ferries

Ενημερωθείτε για τις προσφορές μας
και ταξιδέψτε με 2 έως 3 δρομολόγια την ημέρα
όλο το χρόνο από και προς Πάρο

κανείς δεν μας ταξιδεύει καλύτερα

Πληροφορίες / Κρατήσεις: **Erkyna Travel, Paros**, Tel.: +30 22840 23112, **Meltemi Travel, Paros**, Tel.: +30 22840 21242, **Athens**, Tel.: +30 210 89 19 800 ή στον ταξιδιωτικό σας πράκτορα
bluestarferries.com

seasmiles
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗΣ

Μετρήστε
τα μίλια σας
με... χαμόγελα!

κάνετε το
δικό σας;

smile 😊

Αγ. Ελένη, Παροικιά | τηλ. 22840 28025 | fax. 22840 53055
info@smileweb.gr | www.smileweb.gr | [f smileweb.gr](https://www.facebook.com/smileweb)

Μενού σε
braille

Σημαντικό διεθνές συνέδριο αρχαιολογίας στην Πάρο

«Μια διεθνούς εμβέλειας επιστημονική συνάντηση, με κορυφαία προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Πάρου στο ελληνικό και παγκόσμιο κοινό» δηλώνει στη «Φωνή» με ικανοποίηση η οργανώτρια και πρόεδρος του συνεδρίου, καθηγήτρια αρχαιολογίας, Ντόρα Κατσωνοπούλου

Ένα διεθνές συνέδριο αρχαιολογίας ξεχωριστής σημασίας πραγματοποιήθηκε την περασμένη εβδομάδα στην Πάρο, με πρωτοβουλία της προέδρου του Ινστιτούτου Αρχαιολογίας Πάρου και Κυκλάδων, καθηγήτριας Αρχαιολογίας, **Ντόρας Κατσωνοπούλου**.

Το συνέδριο με τον ειδικότερο τίτλο: **«Η ΠΑΡΟΣ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ ΣΤΟΝ 16ο ΑΙΩΝΑ μ.Χ.»**, είναι το 5^ο στη σειρά διεθνών συνεδρίων του Ινστιτούτου και οργανώθηκε σε συνεργασία με τον δήμο Πάρου και τον πολιτιστικό σύλλογο «Αρχίλοχος». Στο συνέδριο μίλησαν περισσότεροι από 40 επιστήμονες, αρχαιολόγοι, ιστορικοί, γεωλόγοι και ειδικοί του ενάλιου και φυσικού περιβάλλοντος, έλληνες και ξένοι από τις ΗΠΑ, Μ. Βρετανία, Ιταλία, Αυστρία, Ισραήλ, Τουρκία. Πολύ γνωστά ονόματα και διακεκριμένοι ειδικοί της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας τίμησαν με την συμμετοχή τους το Συνέδριο και την Πάρο, ανταποκρινόμενοι στην πρόσκληση που τους απύθυε η πρόεδρος του ΙΑΠΚ Ντόρα Κατσωνοπούλου.

Χωρίς αμφιβολία, όσοι είχαν την τύχη να παρακολουθήσουν τις 10 συνεδρίες της κορυφαίας αυτής επιστημονικής συνάντησης, βγήκαν από την αίθουσα του «Αρχίλοχου» έχοντας αποκτήσει νέες και περισσότερες γνώσεις για το πολιτιστικό παρελθόν της Πάρου και τον σημαντικό ρόλο που διαδραμάτισε στην ιστορία και τον πολιτισμό του αρχαίου κόσμου. Οι επιστημονικές ανακοινώσεις που παρουσιάστηκαν, κάλυψαν ένα μεγάλο χρονολογικό φάσμα της αρχαίας Πάρου από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι τον 16^ο αιώνα μ.Χ., δηλαδή μια περίοδο πάνω από 2600 χρόνια. Νέα ευρήματα και αποτελέσματα μελετών και ερευνών έγιναν γνωστά μέσα από τις ανακοινώσεις των επιστημόνων και τις συνοδευτικές εικόνες, που εντυπωσίασαν όσους παρακολούθησαν και ικανοποίησαν ιδιαίτερα την Οργανωτική επιτροπή και τους ίδιους τους επιστήμονες που συμμετείχαν, για το υψηλό επίπεδο του συνεδρίου.

Παριανοί γλύπτες - Παριανό μάρμαρο

Με την έναρξη κιόλας του συνεδρίου, ξετυλίχτηκε μπροστά στο ακροατήριο που είχε γεμίσει την αίθουσα του «Αρχίλοχου», η μακραίωνη ιστορία της Πάρου από τον 10^ο αιώνα π.Χ. έως τον 16^ο μ.Χ. Η δεύτερη ημέρα ήταν αφιερωμένη στη γλυπτική και τους γλύπτες της αρχαίας Πάρου, καθώς και στην ιστορία και σημασία του πολύτιμου παριανού μαρμάρου. Διάσημοι πάριοι γλύπτες: Σκόπας, Αγοράκριτος, Θρασυμήδης, Λοκρός και τα σπουδαία τους δημιουργήματα, αγάλματα και αρχιτεκτονικά έργα, ήταν το αντικείμενο των παρουσιάσεων γνωστών και διακεκριμένων επιστημόνων στην αρχαία γλυπτική και αρχιτεκτονική. Ανακοινώσεις με θέμα αγάλματα σε παριανό μάρμαρο από λυχνίτη αλλά και από το μάρμαρο που εξορυσσόταν στα ανοιχτά λατομεία των Λάκκων, έφεραν στην δημοσιότητα άγνωστα μέχρι σήμερα έργα από παριανό μάρμαρο που πιθανότατα ήταν και έργα παριανών καλλιτεχνών που ταξίδεψαν μαζί με τα μάρμαρα στους τόπους προορισμού τους. Τα αγάλματα αυτά βρέθηκαν κυρίως στην Ρώμη και σε πόλεις της Μεγάλης Ελλάδας, όπως στον Ακράγαντα, τον Σελινούντα και το Ρήγιον. Ιδιαίτε-

ρο ενδιαφέρον είχαν επίσης ανακοινώσεις, με τις οποίες παρουσιάστηκαν οι διαδρομές που ακολούθησε το μάρμαρο της Πάρου στην αρχαιότητα μέσα από θαλάσσιους εμπορικούς δρόμους ώστε να φθάσει στην μορφή ημι-κατεργασμένων ή και ολοκληρωμένων έργων τέχνης σε όλη την κυρίως Ελλάδα, την Δύση και την Βόρεια Αίγυπτο, κοσμώντας δημόσια ιερά, κτίρια και μνημεία.

Τα ιερά, η μυθολογία, Βυζαντινή Πάρος

Τα ιερά της Πάρου, όπως το Δήλιον, το Θεσμοφόριον, και το ιερό του Απόλλωνα στο Δεσποτικό, καθώς και τα αφιερώματα σε αυτά συζητήθηκαν την τρίτη ημέρα των εργασιών του Συνεδρίου από τους μελετητές τους. Σε σχέση με τα ιερά, παρουσιάστηκε η σημαντική μαρτυρία από τα αρχεία της Δήλου για τα υφάσματα και τα ενδύματα, τα οποία προσφέρονταν από τους πιστούς στις λατρευόμενες θεότητες της Πάρου. Επιγραφές σε ρωμαϊκές σαρκοφάγους από το κύριο

(από αριστερά) Κωνσταντίνος Ρούσσος, Δρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας, Νίκος Μουρτζάς, Δρ Γεωλογίας του Πάρου

Αρχαιολογίας - Ντόρα Κατσωνοπούλου, Πολυτεχνείου Αθηνών

νεκροταφείο της αρχαίας πόλης της Πάρου αναλύθηκαν, ενώ ανακοινώθηκαν τα συμπεράσματα για τα ταφικά έθιμα της Πάρου με βάση την μελέτη των ευρημάτων του αρχαίου νεκροταφείου από τον 8^ο αιώνα π.Χ., με τα δύο μοναδικής σημασίας πολυάνδρια, και την συνεχή χρήση του χώρου με ταφές των επόμενων περιόδων, από την αρχαϊκή και κλασική έως την ελληνιστική και την ύστερη αρχαιότητα μέχρι τουλάχιστον τον 3^ο αιώνα μ.Χ.

Άλλη ειδική συνεδρία ήταν αφιερωμένη στην μυθολογία, επιγραφική και νομισματική της Πάρου με νέες εισηγήσεις από τους επιστήμονες που μίλησαν για αυτά τα θέματα. Μια ξεχωριστή κατηγορία γραπτών παριανών αγγείων της αρχαϊκής περιόδου (7^{ος}-6^{ος} αι. π.Χ.), στα οποία διασώζονται εξαιρετικές απεικονίσεις γυναικών με εντυπωσιακά κοσμήματα, κυρίως ενώτια και διαδήματα, ήταν το αντικείμενο πρόσφατης επιστημονικής μελέτης που παρουσιάστηκε στο συνέδριο, ενώ ένας μεγάλος αμφορέας από το γεωμετρικό νεκροταφείο της Παροικίας αναλύθηκε ως προς την αιγιματική παράσταση που κοσμεί το σώμα του και αναπαριστά πιθανόν έναν άγνωστο τοπικό μύθο. Στην ίδια ημέρα, η καταληκτική συνεδρία ήταν αφιερωμένη αποκλειστικά στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή Πάρο, με ανακοινώσεις από τους επιστήμονες νέων στοιχείων για την ιστορία και αρχαιολογία της Πάρου αυτών των περιόδων, ανάμεσα στα οποία ιδιαίτερη σημασία έχουν ευρήματα που φωτίζουν την ιστορία της Πάρου κατά τους λεγόμενους «σκοτεινούς χρόνους» μεταξύ 8^{ου} και 10^{ου} αιώνα μ.Χ.

Τα αποτελέσματα των γεωλογικών ερευνών

Την τελευταία ημέρα του συνεδρίου παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα παλαιότερων και πρόσφατων ερευνών ομάδας γεωλόγων και ειδικών στην μελέτη των ακτογραμμών και του ενάλιου περιβάλλοντος.

Τα ευρήματα από αυτές τις έρευνες, έφεραν στο φως πολυπληθή νέα στοιχεία για την γεωλογία και την ιστορία των παράκτιων ζωνών της Πάρου που έχουν ιδιαίτερη σημασία όχι μόνον για την κατανόηση της γεωμορφολογικής εξέλιξης του νησιού από την προϊστορική περίοδο και μέχρι τους βυζαντινούς χρόνους αλλά και ζητήματα που αφορούν το παρόν και το μέλλον του νησιού, κυρίως ως προς την πρόβλεψη ανέμου του επιπέδου της θάλασσας και την πιθανότητα πλημμυρικών επεισοδίων στις παράκτιες περιοχές στα ακόλουθα χρόνια και μέχρι το 2100.

Στο πλαίσιο των παρουσιάσεων του ενάλιου πλούτου και της γεωμορφολογίας της Πάρου, αφιερώθηκε ειδική εκδήλωση στην μνήμη του αείμνηστου Πέτρου Νικολαΐδη, με πρωτοβουλία της Ντόρας Κατσωνοπούλου που έκανε και τη σχετική παρουσίαση με συνοδευτικό υλικό από το αρχείο του Πέτρου Νικολαΐδη, μετά από παραχώρηση της συντρόφου του Αλέκας Αννίνου. Ο Νικολαΐδης με σπουδές στην ωκεανογραφία, είχε ιδρύσει στην Πάρο το Κέντρο Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αιγαίου και είχε πάρει μέρος σε πολλές αποστολές έχοντας συνεργαστεί με το «National Geographic» και τον Υβ Κουσιτώ. Συγκινητικός ήταν ο λόγος που απήθυνε ο γιος του Π. Νικολαΐδη, Πιέρ, που ήρθε από τη Γαλλία για να τιμήσει την μνήμη του. Για τη συνεργασία του αείμνηστου Πέτρου με τον Π.Σ. «Αρχίλοχος» και άλλους φορείς της Πάρου σε ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος, μίλησε ο πρόεδρος του συλλόγου, Σπ. Μητρογιάννης. Στην εκδήλωση προβλήθηκε και κατατοπιστικό βίντεο 15 λεπτών με στιγμιότυπα από το τεράστιο υποβρύχιο έργο του Πέτρου Νικολαΐδη.

Συμπεράσματα

Οι εργασίες του συνεδρίου ολοκληρώθηκαν με τα επιστημονικά συμπεράσματα που παρουσιάστηκαν από την πρόεδρο του συνεδρίου, Ντόρα Κατσωνοπού-

(από αριστερά) Andrew Stewart, Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Μπέρκλεϋ των ΗΠΑ - Ντόρα Κατσωνοπούλου, Πρόεδρος Ι.Α.Π.Κ

(από αριστερά) Alessandra Coppola, Καθηγήτρια Ιστορίας Πανεπιστημίου Πάντοβα Ιταλίας - Ντόρα Κατσωνοπούλου, Πρόεδρος Ι.Α.Π.Κ - Aenne Ohnesorg, Δρ Αρχιτεκτονικής του Πολυτεχνείου Μονάχου

λου, και τους συντονιστές, Νίκο Μουρτζά για το αντικείμενο της γεωλογίας και Κωνσταντίνο Ρούσσο για το αντικείμενο της βυζαντινής-μεταβυζαντινής Πάρου. Χαιρετισμούς κατά την έναρξη απήθυναν η πρόεδρος του Ινστιτούτου και του συνεδρίου Ντόρα Κατσωνοπούλου, ο πρόεδρος του «Αρχίλοχου», Σπ. Μητρογιάννης, ο δήμαρχος Πάρου, Μ. Κωβαΐος, ο έπαρχος Πάρου, Κ. Μπιζάς και ο Κ. Ροδόπουλος, εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Παριανών Συλλόγων της Αθήνας.

Στο πλαίσιο των εργασιών του συνεδρίου, πραγματοποιήθηκαν και περιηγήσεις-επισκέψεις των συνεδρών σε χώρους αρχαιολογικού και γεωλογικού ενδιαφέροντος της Πάρου, συμπεριλαμβανόντας τα αρχαία λατομεία στο Μαράθι και τους Λάκκους, την Παναγία Εκατονταπυλιανή, και διάφορες θέσεις στον κόλπο της Νάουσας Πάρου.